

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MGR.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

Nyitva az ut Varsó felé.

Az oroszok hátrálnak a szövetséges hadak előtt.

Szerbiában rövid időn belül vége lesz a háborúnak.

Lodz elfoglalásával a szövetséges hadak előtt megnyitott az ut Varsóig, melynek védelmére az oroszok nagy előkészületeket tettek. Más oldalról érkezett jelentések szerint az oroszok mindenteljesen hátrálnak a szövetséges hadak előtt és az egy bizonyos, hogy fent az északi harcfront nem állunk messze a döntő sikertől.

Mai híreink a következők:

Sikeres harcaink Galiciában és a Kárpátokban.

A Lengyelországban folyó csata a szövetséges hadseregre nézve előnyösen halad előre.

A Nyugat-Galiciában előnyomult orosz hadseregek csapataink és a német csapatok délről megtámadták. A szövetségesek 2200 orosz foglyot ejtettek és némi ellenséges fegyvert zsákmányoltak.

A Kárpátokban részleges harcok voltak.

A Beszkidbe betört ellenséget visszaverítették és 500 foglyot ejtettünk.

Höfer vezérőrnagy.

Kassán nincs veszedelem.

Blanár Béla dr., Kassa város polgármestere, tegnap a következő megnyugtató hírdelményt tette közzé:

„Mértékadó helyről nyert értesítés alapján közhírré teszem, hogy Kassa városáról a veszély elhárult és aggodalomra sincsen ok. Kassa, 1914. december 5. Blanár Béla dr., polgármester.

Az oroszok nehéz helyzete Lengyelországban.

Pétervár, dec. 8.

Mihajlovszky, a Ruszkije Szlovonak a főhadiszállásra kiküldött hadiudósítójának jelentése alapján: A Viazula balpartján, Lovics környékén a német seregek körülbelül november 30-ika óta rendkívül erős támadásokat intéznek — megérőltéseket is kapván — a Die-lavi-Szobota fronton levő orosz pozíciók ellen, mert felismerték annak jelentőségét, hogy mit jelentene itteni frontunk áttörése. A front meggyengítésére a németek már napok óta ferszerűleg törekedtek. Ezek a támadások a lengyelországi hadseregek zömét foglalkoztatják és kölik le.

A kárpáti harcok.

Bécs, dec. 8.

A Morgen hadiudósítójának december 6-áról a következőket jelent: A keleti Kárpátokban tovább tartanak a küzdelmek. Egyes helyeken a mi csapataink és egyes löredék orosz csapatok között csatározások folynak, melyek az elmúlt napokban az előretolt orosz csapatok visszaverésével végződtek. Az ilyen sikerek hatása azonban ezen a beláthatatlan nagy területen nagyon sok esetben nem lélelhető meg. Közben december 3. és 4-ike között egy erősebb orosz csapat is előrenyomult. A küzdelem ezáltal eldönthetetlen maradt, különösen azért, mert a köves, fagyos talajon lehetetlen volt eleget löszert szállítani. Ekkor Kossacki hadnagy érkezett meg négy századdal és két vadász-zászlóaljjal és a köves, jéges uton a legnagyobb energiával forszírozott 26 óras menetelés után ellenállhatatlan erővel avatkozott bele

a küzdelembe. Ő maga öt füzetel fogott el, csapatai nyolc füzetel és 500 embert ejtettek foglyul. Kossacki hadnagyot soronkívül fő hadnaggyá léptették elő és kitüntetésre felterjesztették. Lengyelországban a harcok mindenteljesen kedvezően haladnak. A szövetségesek folytatott közös, vállvetett munka egyre jobban érvényre jut, amint ez Nyugat-Galiciából tegnap jelentett lybarbki átközésnél is látható volt. A mi csapataink a németek szövetségével megverték az oroszokat.

A Kárpátokban a helyzet semmitel nyugtalanúságra nem ad okot. Döntő események az északi hadszíntéren várhatók.

Ujabb orosz foglyok a kárpáti harcokból.

Ungvár, dec. 8.

Az ungvári lakosság bizalmát nagyban növeli az a tény, hogy a városban keresztül igen gyakran szállítanak nagyobb számú orosz fogolycsapatokat. Tegnapelőtt egy újabb fogolyzállomány vonult át a városban. A szállítmány mintegy százhatvan orosz gyalogos katonából állott, akik mind hatalmas szál, erőteljes duzzadó szibériaiak voltak. A foglyok, saját bevallásuk szerint, elég jól bírják a kárpáti hideget, azonban, mivel a nehéz utakon alig lehet élelmezni az orosz csapatokat, sokat éheztek.

Az oroszok kivonulása Sarosból.

Izólóról jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Wieland Artur báró szepesi főispán Molnár Viktor kormánybiztosától ma azt az értesítést nyerte, hogy teljes biztonsággal megállapítható, hogy Sarosban az oroszoknak csak jelentéktelen löredéke járt egész fent a határon és ez is már igyekezik kifelé. A magyar királyi állampénztárak ugy Sarosban, mint Szepesben azt az utasítást kapták, hogy holnaptól kezdve rendszer működésüket újból felvegyék.

A németek új offenzívája.

Berlin, dec. 8.

A Wolff-ügynökség jelent: A külföldön elterjedt hírek, melyek az Yser csatornánál visszavonuló hadműveletekről szólnak, hamisak.

A küzdelem Arrasért

Berlin, dec. 8.

Rotterdamból jelentik: A németek hetek óta ismét bombázzák Arras városát. Néhány nap óta a német támadások különösen erőteljesek. A küzdelem aránylag kis területen folyik. Főleg ember-ember ellen küzdenek a csapatok, mert a lővészárkok rendkívül közeli vannak egymáshoz. Napokig egymást követték a bajonett-támadások. Különböző német ezredek indultak rohamra a francia hadállások ellen. A veszesség mindkét részről már is igen nagy. Arras már nem egyéb egy nagy romhalmazzal, a franciáknak azonban eddig még sikerült a hadállásaikat megtartani. A lakosság az egész környékről elmenekült, nincs ott senki más, mint csak az egymással elkeseredetten küzdő ellenségek.

A franciaországi nagy küzdelem.

Páris, dec. 8.

A „Temps“ jelent: Hosszabb szünet után nagyobb akciók kezdenek kifejődni a harc-tér egész vonalának hosszában. Flandriában Dixmootenál a németek gyalogsági támadást kezdtek. Vermellest erős ágyúháznak hatása alatt az ellenség kiűrtette.

Belfort ostroma előtt.

Basel, dec. 8.

A felső-elzászi útközletekről dec. 2-iki kelettel jelenté alapján a „Baseler Anzeiger“ hadiudósítójának.

Dammerkirch felől, ahol a francia társaság hadállást foglalt el. naphosszat ágyuzza Altkirchet és ma Dammerkirchenben híre futott, hogy Altkirch lángokban áll, vasútállomása rommá van lödözve. Altkirchből érkezett menekültek ellenben ma délután még sértetlenül látták a vasútállomás épületét, csak néhány ház szenvedett nagyobb károkat a város külső részén és Tagdorf házaiban is némi károkat tettek a gránátok. Szombaton a várost és több szomszédos helységet a katonai parancsnokság rendeletére kiűrtette a polgárrép.

Hogy mennyire nagyjelentőségűnek itéli a francia hadvezetés a Sundban megindult útközleteket, az kiderült abból a tényből, hogy Millerand hadügyminiszter még mindig Belfortban van. Tanácskozott a katonai kormányzó-

Önműködő ablakredőnyök minden kivitelben Pallagi-cégnél.

val, a prefektussal és a belfort-i kereskedelmi kamara elnökével, mire a katonai hatóság elrendelte, hogy a polgári lakosság haladéktalanul ártson ki Belfort-t. A népet onnan már el is szállították Franciaország belsejébe. A francia hadvezetőség biztosra veszi, hogy a németek már legközelebb nagy erővel fogják ostromolni Belfort-t.

Német tengeralattjárók a La Manche-csatornán.

Milano, dec. 8.

Londonból jelentik a Corriere della Sera: A német tengeralattjárók a csatornában való feltűnése mély benyomást tett az angol közvéleményre. Általában attól tartanak, hogy a német tengeralattjárók a csapatszállító hajókat fogják megtámadni. Az angol katonai kritikások elismerik, hogy a német hajók jelenléte nagyon zavaróan hat, megtesznek minden óvintézkedést, azonban — a kritikások szerint — újabb veszteségeket még sem lehet elkerülni.

Aknára futott egy angol aknarakó.

Frankfurt, dec. 8.

Orosz lapok jelentik londoni távirat alapján, hogy a Mary nevű angol aknarakó hajó Lowestoft előtt német aknára futott és egész aknatelelével együtt elcsúszott.

Küzdelem Ypernért.

Berlin, dec. 8.

Párisból jelentik, hogy La Basée környékén Elverdinge mellett nagy átközet fejlődött ki, amely Yperntől északnyugatra terjed.

A németek a franciák ágyuival lönek.

Páris, dec. 8.

Az Északi-tenger és a Lys között az ellenség meg-megszakítva intézett a szövetségesek ellen támadásokat. November 23-tól kezdve pár napon át a német tüzérség állandó csöndes volt, aztán megint erősödött a tűzük. A németek céljukat tűzték ki, hogy Ypernt birtokukba vegyék s ezért az itt álló szövetséges csapatokra különösen heves tüzet zúdítottak. November 22-től 26-ig egy ballion csapít vezetése mellett páncélos vonakból szakadatlanul nehéz mozsarakkal bombázták Ypernt és azt fel is gyújtották. Ki kell ismerai, kárunk rettenetes volt. Ezután folytatódott a harcok az Yser jobb partján. A németek most már kisebb csapatokra osztva intézték hatalmas gyalogsági támadásaikat. Az egész héten keresztül a német tüzérség azokat a francia ágyukat használta, amelyeket Maubouzei vett el a franciáktól. A Lys és az Oise között csak egyes gyalogsági összeköttetések voltak. A nehéz tüzérségek mindkét részről kisebb erővel fejtették ki és csak időnként léptek átcióba. Az Oise és a Vogézek között már sokkal élénkebb volt az ellenség. A németek bombázták Solsonni, felgyújtották a soupi kastélyt és november 22. és 27-ike között bombázták Reims-t is.

Lodz bevétel és az angolok.

Kopenhága, dec. 8.

Most, hogy a német hadak diadalmasan bevonultak ismét Lodzba, nagyon különösnek tűnik fel a londoni lapoknak egynehány híradása. A londoni lapok már napokkal ezelőtt írtak arról, hogy Lodzot veszély fenyegeti. A Daily Mail szerint ezt a tudást az oroszoknak mindenképpen el kellene kerülniük, mert Lodz kivételével a németek döntő fölényhez jutnak. A város — így írják Londonban — a heves tüzérségi harcok sokat szenvedett és nagyrészt romokban hever, de még így is elég erős pozíció, amely a németeknek bármily áldozatot megér. Rosszul cselekedték az oroszok, hogy ezt a pozíciót nem erősítették meg jobban, amely ugy déli, mint délkelet felé urálja a harcok színterét. Valószínű, hogy a német fegyverek újabb diadala után, az angolok szemében kevésbé fontos pozíció lesz Lodz városa.

Az oroszok sorsára hagyják Szerbiát.

Bukares, dec. 8.

Vladislov Péter orosz tábornok egész vezérkarával Turnseverinbe érkezett, ahonnan Beaszarábián át Oroszországba utazott. Vladislov tábornokot a cím Szerbiába küldte volt a szerb hadvezetőség támogatására, de a szerb hadvezetőség és az orosz tábornok között állandóan nagy veszekedések voltak, úgy hogy Vladislov tábornok otthagya Szerbiát anélkül, hogy misszióját teljesítette volna.

György herceg másodszor is megsebesült.

Belgrád, dec. 8.

Belgrádban nagyon sok epizódot beszélnek el a bombázás borzasztó időszakának. Ezek közül kétségtelenül a legérdekesebb, amely a legendás bátorságú György hercegről szól. Emlékeztet, hogy egyszer Nisből világgá röpült a hír, hogy György megsebesült a Krupanje mellett letolyt átközében. Nos, ez csak a könnyebb sebesülése volt az ex trónörökösnek. György herceg a háború folyamán másodszor is megsebesült, még pedig a Kalimegdánon. A herceg egy alkalommal a vár bástyájáról messzelátóval szemlélte Zimonyt. Nemsokára megszólaltak a mi ágyunk és egy gránát György herceg közelében csapott le. A gránát szilánja nyakazirten érte a herceget, aki összeesett. Esméletlenül vitték be egyik gyógyszer-tárba, ahol bekötötték sebeit. A sértülés nem volt veszélyes, de György egy hónapig nyomta az ágyát előbb Topolán, később Nisben.

Az elintézett szerb hadsereg.

Milano, dec. 8.

A Corriere della Sera londoni levelezője táviratozza: A szerb hadsereg el van intézve. Ellenállást

fog tanulni, de az osztrák és magyar csapatokat az ez idő szerinti fővárostól nem fogja tudni távol tartani.

Az élet az elfoglalt Belgrádban.

Bécs, dec. 8.

A Belgrádban történelekről Zimonyból a következőket jelentik: Csapatainknak Belgrádba való bevonulása óta nyugalom uralkodik a városban. Számos ipartűző és a vendéglők tulajdonosai megjelennek a konak egyik szárnyépületében elhelyezett parancsnokságnál, hogy fizeték megnyitását bejelentés. A vendéglők tulajdonosainak ez alkalommal kötelező nyilatkozatot kell aláírniuk, amely többek között a parancsnokságnak a záróra és az alkoholfogyalomra vonatkozó rendelkezéseit is tartalmazza. Belgrád utcáin, főleg a külvárosokban éjjel és nappal nagyobb lovas-őrjáratok cirkálnak.

Minden nyilvános épületet a katonaság megszállt és nagyobb lovas és gyalogsági csapatok a konak mellett lévő csendőrkszárnyában, a Milos fejedelem uton lévő tisztikaszinóban, az osztrák-magyar konzulátus épületében, továbbá a régebbi vármházakban és a városiól délre eső magaslatocon vannak elhelyezve.

A György herceg vezetése alatt épített erős sáncműveket, amelyek észak felől védik Belgrádot, még nagyobbra a szerbek pusztították el. A városban a helyreállítási munkálatok serényen folynak. A villamos művek már részben megkezdtek üzemüket és a villamosvasút is a Sáva állomástól a Mihály fejedelem uton át a pályaudvarig már közlekedik. A fűtők elektromos megvilágítása, továbbá a nagyobb épületekben a villanyvezeték kifogástalanul működik. A rendőrfőnökség előtti téren tegnap már megnyitott a piac is, de egyelőre még csak kis forgalommal. A megnyitott üzletekben kért áruk normálisak.

Belgrád bevételének ünneplése Zágrábban

Zágrábról jelentik: Belgrád bevételének alkalmából szombaton lelkes tüntetések voltak a városban. Az ünnepi misét reggel 9 órakor Premuz dr. főbíróval celebrálta, melyen nagy és előkelő közönség vett részt. Szerlec I. báró báró képviselőben, aki szemlepon van az országban. Fodróczy osztályfőnök jelent meg a kormányzóval együtt. 10 órakor ünnepi isentelentelet volt a gör.-kel, az evang. és az izraelita templomokban. 10 óra után katonai zenekarok vonultak végig a városban hazafis dalokat játszva. Az iskolák ma Belgrád bevételének alkalmából zárva maradtak. Este az egész városban megismétlődtek a hazafias tüntetések.

A törökök sikerei a Kaukázusban.

Konstantinápoly, dec. 8.

Az Agence Ottomane tegnap a főhadiszállás következő jelentését közli: Csapataink megszállották Kodát,

mely egy Batumtól 20 kilométernyire keletre fekvő igen jelentős helység. Katonáink egy merész porfázó újuk alkalmával e'pusztították Batum villamos telepeit és ez alkalommal több foglyot ejtettek. A Batumból kiküldött háromszáz főnyi orosz csapatot, melynek az lett volna a feladata, hogy egy általunk megszállott hidat visszavegyen tőlünk, leabe csatlak és a csapat ott teljesen e'pusztult.

Bern, dec. 8.

A moszkvai Ruskoje Szlovo-nak egy hosszú titliszi távirata, amelyet a cenzura részben törölt, jelenti, hogy a törökök a Fekete-tenger-erzermi fronton türelővel rendelkeznek. Ennélfogva az eredeti orosz hadifőnök, Erzerum megtámadásáról, le kellett mondani. Köpriki mellett a törökök nagy taktikai eredményeket értek el. Ennél a pontnál a cenzura valószínűleg a súlyos orosz veszteségekről szóló adatokat törölte, mert egy úresen hagyott hosszú rész után a szöveg így folytatódik: „Ilyen körülmények között nem maradt más hátra, mint visszavonulni.”

Beludzsisztán részvétele az Anglia elleni háborúban.

Berlin, dec. 8.

A Berl. Tgbl. jelenti: a Tebrizben megjelenő „Rasi” című lap szerint Hidar khán, Beludzsisztán egyik legnagyobb törzseinek főnöke, az afganisztáni emirnek bejelentette, hogy kész 50 ezer embert állítani az angolok ellen.

A kalkulái azokamedánok elhatározták, hogy összes angol elnyomatás alatt élő lakosait egyesítik.

Meghívó.

A makói tehénpórási gazdaság elnöksége tisztelettel meghívja az igen tisztelt gazdárságokat 1915. évi január 10-én, azaz vasárnap délután 2 órakor a városi tanácsstermben tartandó rendezési gyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Az elnökség évi jelentése.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Az elnök, jegyző és 8 bizottsági tagnak a felmentvény megadása és ezek helyébe újak megválasztása.
4. Pásztorok feltevése.
5. Esetleges indítványok.

Az elnökség.

Jóraláló, megbízható fiu tanulónak

felvétetik e lap nyomdájában.

Kitűnő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Makón.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 9. Szerda Róm. kath. Leokádia. Protestáns Leokádia. Görög orosz november 26. Alip. Nap kel 7 óra 36 percek, nyugszik 4 óra 7 percek.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognozsis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

A csanádi püspök a sebesültek között. Temevárri jelentik: Glatfelder Gyula dr. csanádi megyéspüspök szép ünnepi keretben szentelte fel a Temevár József-utáni hadikórházat szombaton délután. Az ünnepség, amelyen a temevári összes polgári és katonai hatóságok részt vettek, a hármasszámú kórtéremben tartották, ahol a püspök egy erre a célra és alkalomra felállított kis oltár előtt imát mondott és felszentelte a helyiségeket, majd megleghangos beszédet intézett a sebesült katonákhoz, melyben rámutatott arra, hogy világháborúban mily nagy és nehéz munkát végeztek és végeznek a király, haza és mindnyájunk érdekében. Mielőtt megérdemlik tehát sebesülteik, hogy a szerető emberek szívük egész melegevel és áldozatkészséggel forduljanak feléjük. A nagyhatású beszédet a sebesült katonák nagy meglepetéssel hallgatták. Az ünnepély után a püspök végigjárta az egyes kórtermeket és minden beteghez volt egy szava.

Ujabb katonai lóvásár. Folyó hó 11 en, pénteken reggel 8 órakor a német hadvezetés a vásártérre ismét lovakat fog vásárolni. Ezt a rendőrség a következő figyelmeztetésekkel teszi közzé: Tekintettel arra, hogy a hadvezetés csak tenyésztőktől akar vásárolni és pedig közvetlenül, az aluszoknak, kúpcoknak megjelenését eltiltja azzal, hogy amennyiben ott megjelennek, a hivatal elé állítsák őket. Az olyan lótrájdonosok, akik nem rendszerint tartanak lovat, hanem a célra talán másfél, vagy kúpcok vezetik elő, szintén nem lesznek a bizottság elé bocsátva. Elsősorban a makói lovak kerülnek eladásra és ha ez nem fedezné a szükségletet, akkor következnek a vidékiek. Mielőtt a vásárlás a tolongás életveszélyes volt, a most kiadandó utasításnak mindenki pontosan meg kell tartania. A bizottság most is csak herélt lovakat fog vásárolni.

Utazási kedvezmények megszüntetése. A m. kir. államvasutak vonalain eddig érvényben volt megalázkodó kedvezmények újabb törvénytől revíziója alkalmából a m. kir. technológiai iparmúzeum rendezett gépipari kiállításokra utazó iparosok, iparos segédek és tanácsok részére engedélyezett utazási kedvezményeket a kereskedelmi miniszter a változott viszonyok miatt megszüntette.

A szederlevelek. Jankovich Béla vallás és közoktatási miniszter felhívja az iskolákat, hogy a szederleveleket lehetőleg zártokban, a magyar királyi honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala címére küldjék meg. A szederlevélcsomagok vasúti szállítása ingyenes.

Az izraelita egyházból. A makói izraelita hitközség újonnan megválasztott képviselőtestülete csütörtökön délután 4 órakor tartja meg alulírt közgyűlését, melyen az előjárás megválasztásához szükséges jelöléseket ejtik meg.

A katonák karácsonyi ajándéka. A katonák karácsonyi ajándékára lapunk után a következők adakoztak: K. 33 K. Nagy Mihály, Nagy Mihályné 10-10, Kocsis Ferenc és Vares Sámuel 4-4 kor., Berg Imre gyűjtése 3 kor., Márton Antal 3 kor., Kiss József 2 kor., Papp Sándorné 1 kor. 20 fill., Átosi Józsefné 1 koronát. Összesen 71 korona 20 fillért. Lapunk az összeget a polgármesteri hivatalnál helyezte el.

Rónay Jenő fiának levele az orosz fogságból.

Megirta már régebben a Makói Független Ujság, hogy zombori Rónay Dénes huszártiszt, Rónay Jenő országgyűlési képviselőnek és Torontálmegye főispánjának a fia, orosz fogságba került. A fiatal huszártiszt Szibériában van a most Breakából levelet küldött haza, a melynek következő részeit közöljük:

Szeptember kilencedikén negyedik osztályu vasúti kocsin Lenbergben keresztül Karszka szállítottak bennünket. Ott egy gyönyörű kórházba kerülünk, amelynek előszékény orvosai igen jól beszéltek németül és franciául. Október másodikáig maradtunk ott. Időközben teljesen felgyógyultam.

Október másodikán ismét bevagonirostak bennünket, de ezáltal már másodosztályu kocsikba. Ezt a krzski kórház szeretetreméltó vezetőinek köszönhetjük. Azt mondták nekünk, hogy Pensába utazunk, ahová két nap múlva meg is érkezünk. Pensában a vasúti parancsnok azt közölte velünk, hogy tovább fogunk utazni Samaráig s ott aztán elváltok, hogy Omszka vagy Taskendbe utazunk-e? Tenyleg Omszk felé utazunk, azonban ott nem szállítottunk ki, hanem azonnal tovább mentünk. Ott beszéltem hozzánk dell'Adami főhadnagy a nyolcadik huszárezredtől, aki sebesülten feüdt eddig egy omszki kórházban.

Vonatunkhoz itt hozzácsatoltak négy-öt kocsit, amelyekben német tisztek voltak. Valamennyien sebesülten jöttek Pétervárról. Omszktól kezdve az utazás már kellemesebb volt. Dell'Adami, Gangl és én először hármában bridget játszottunk. Később egy másik kocsiban egy igen kedves és előzékeny vadásztiszt fedettünk föl, a második oszárvezés ezredből, Hradelszky lovagot és ettől fogva már mindig négyesben játszottunk.

Elérkeztünk Krasznójarszka s azt hittük, hogy ott kiszállhatunk, azonban ott már nem volt számunkra hely és így tovább mentünk Irkutskon keresztül a Bajkál tó mentén. Ez az utazás nagyon szép és változatos.

Október 23-ikán végre megérkeztünk B eskába. Ez tulajdonképen nem város, hanem barakkfővár, a melyet az orosz japán háboru idején kórházak számára építettek. Én Gangljal egy szobában lakom, a szomszédos szobában pedig lakik Dell'Adami Hradelszky lovag. Itt már több tisztet találtunk, köztük egy lovassági tisztet is, Fiedler báró főhadnagyot, az első dragonos ezredből. Fiedler a szomszéd barakkban lakik és nagyon irigyül lakásunkat, a mely jobb mint az övé. A barakkban a szobákat ahogy lehetett és ahogy tudtuk, berendeztük. Állítólag öve

rubelt fogunk havonta kapni. Husz rubel előlegei már kaptunk is első havi járadékunkra. Minderről magunknak kell gondoskodnunk, oszpan lakást és fűtést kapunk ingyen. A barakkokban rajtuk kívül még néhány milliónyi poloska is lakik.

A kályhák pompásak és fát annyit kapunk ingyen, amennyit csak akarunk. Valamennyi kályha legalább is olyan nagy, mint odahaza minálunk a dohányzóban a zöld kályha. Az osztrák magyar pénzt itt elfogadják beváltásra és egy koronáért huszonöt kopéket adnak. Az időjárás valamivel hidegebb, mint odahaza, de azért nem teljesen elviselhetetlen. Éjjel nyolc tíz fokos hideg szokott lenni. Délben azonban melegen süt a nap és ninosen semmi szél.

A szerbek pusztítása Boszniában.

Szerajevó, dec. 8.

Az a pusztítás, melyet az annak idején Boszniába betört szerb és montenegrói bandák emberiségben, ingó és ingatlan vagyonban okoztak, immár teljes és részletes hivatalos megállapítást nyert. Az erről szóló jelentést az országos kormány legközelebb közzé fogja tenni. A megjelölt vizsgálat a betört hadak gyalázatos gaztetteinek egész sorozatát állapította meg. Az alábbi néhány eset azt fogja illusztrálni, hogy miként garázdálkodtak ezek az ember formából kivetkőzött gazfikók Rogalicán:

Nemcsak a lakásokban található ruhaneműket hirtacolták el, hanem a testen levő ruházat jobb darabjait is magvznak követelték.

Vess le és add ide! Ez volt a szállóige, amellyel igényüket bejelentették. Aki vonakodott, lehe felt az férfit, asszonyt, vagy leányt, cipőt, pruzsiját, kendőt levelet és odadani, azt pusztatással kimozdították meg. Vagy leveletöltötték és szilvaizes hordóban meghengergették. Aksaric Haliz mohamedán birtokosra és családijára ok nélkül rázárták és rágyújtották házát. A Polvo családnek tizennégy tagját meszárolták le, köztük kéthetes gyermeket és nyolcvannégy éves öregasszonyt is. Közel háromszáz békes polgári gyilkolást is minden indokolás és ügykeresés nélkül. A kis városkákra pénzeszközöket, mert a városi pénztáros a kulcsok átadását megtagadta, dinamittal robbantották fel. A pénztáros pedig odakötötték száját megvakították lovához. Másnap este találtak rá a szerencsétlen emberre irtalmas szívű bosnyákok.

A város körül öt kilométeres körzetben minden gyümölcsöt kivágtak és a kutakat betemették. Vandálizmusuk az utolsó napokban érte el tetőpontját, amikor a városka fölött egy egy aviatikusunk jelent meg közeledő kiverésű memelőként. Negyven házat robbantottak fel, a többi pedig felgyújtották. A bosnyák szerbek vagyonát csak oly dühvel pusztították, mint a mohamedánokét és horvátokét. Csak a szerb templom maradt építségben, mert ennek udvarán temették el elesett tisztjeiket. Ugyanígyen lelketlenséggel és gonoszsággal garázdálkodtak a többi helységben is s ez a magyarzata annak, hogy a felbecsült károszszeg meghaladja a huszmillió koronát.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(668)

89. fejezet.

A nagy művész.

Márta erre nem válaszolt, hanem csak sirt tovább.

Del-Monte gróf megfogta a kezét.

Szép signora, bájos gyermek, ne kívánja, hogy innét elereszem.

Két okból nem tehetem ezt és a kegyed élete nekem két okból drága.

Mik ezek az okok?

Az első ok fiatalasága és szépsége.

Kegyed ugyazólván még nem élt.

Való igaz.

Eddig sokat szenvedtem, de nem életem.

Egész mostanig az én életem a szenvedések szakadalan láncolatából állott.

De mikor végre kishittől volna rajtam a szerencse napja...

Ne vegye ezt szerencsénének, vágott szavába Del-Monte.

A herceg valóban nem jól tette, hogy kegyedet szemelte ki feleségül.

Azon kezdem, hogy már öregségénél fogva sem arra való ő, hogy boldogíthasson egy ilyen szép fiatal leányt, mint kegyed.

De nagyobb baj az, hogy fiatal ezt a frigyát mindenáron megakarták gátolni és mivel atyjukat eltántorítani nem bírták, enséifogva összebészleltek, hogy kegyedet elteszik láb alól.

Ez az egyik ok, a miért kegyedét ki nem ereszhettem.

És a másik?

A másik, rebegte bátorialanságot mutatva a gróf, a másik ok az, hogy én is szeretem, imádom kegyedet.

Márta felriadt.

Bocsánna meg merészségemet, drága signora, folytatta Del-Monte gróf mély megindultságot szinlelve.

Nem parancsolhatok a szívemnek.

A banditák nemrégiben kifosztottak engem és én rejtekhüket kifürkészve vissza akartam szerezni kincseimet.

Ezeket ugyan nem kaphattam vissza, de kiragadtam körmeim közül kegyedet, a ki többet ér a világ minden kincsénél.

(Folyt. köv.)

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi
árpa szalma

IRITZ MIKSÁNÁL

kapható, kazalonként és
ölenként.

Gazdasszonyok

!! figyelmébe !!

Cinből készült patent tejeskan-
nák olcsón kaphatók Glück Samu
x x x cégnél Makón. x x x

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
nyomdájában eladó. :-:

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyiszólván minden ember kíváncsi és meg-
keltőzetett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak
híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb ér-
tesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja,
hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe-
vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

ézelmu ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne-
 volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-
 újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni,
 venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és meg-
 bízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napi-
 lapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden-
 kit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL
a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint.
Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Főtér.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávé
Allasch kömény	Maraschne
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszl barack
Chartreuse	Rosztopcsin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanilla
Kajszin	

Miután kiadóhivatalunk elhatározta, hogy mindazoknak arc-
képeit, — akik a haretéren ontják vérüket e nehéz meg-
próbáltatások idején — albumban örökíti meg, felhívjuk
mindazokat, akik egy ilyen diszes albumban akarják látni
hozzátartozóik hü arcképét, azoknak fényképeit minél előbb
szerkesztőségünkbe behozni sziveskedjenek, úgy hogy

HŐSEINK

NAGY

ARCKÉP-CSARNOKA

mentől előbb kiadható legyen. Tehát mindenki, aki egy ilyen
arckép birtokában van, legyen az férj, apa, fiu, testvér,
vagy rokon, — siessen beadni fényképét és segítsen ben-
nünket ezen nemes cél elérésében. Befizetés az albumban
való megjelenésre 1 korona, egy ilyen diszes kiállítású al-
bum az összes helybeli és csanádmegyei hősök arcképével
1 korona és ezen képekről 20 drb. levelező-lap szintén 1
korona, amit részben az album előállítására, részben a vö-
rös-kereszt egylet javára fordítunk. Kiadóhivatalunk célja
nem nyereség vágy, éppen ezért egy helybeli és csanádme-
gyei hősnek sem szabad hiányozni e diszes arckép-alumból.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.